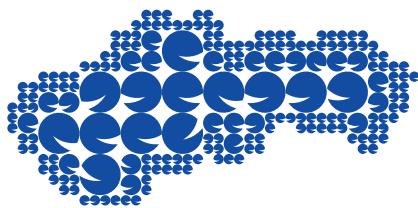

SLOVENSKÁ REČ

83 • 2018 • 2

ČASOPIS PRE VÝSKUM SLOVENSKÉHO JAZYKA
ORGÁN JAZYKOVEDNÉHO ÚSTAVU ĽUDOVÍTA ŠTÚRA SAV

Slovenská reč, časopis pre výskum slovenského jazyka. Založený v roku 1932.
Vydáva Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied v Bratislave

Slovak Language, Journal for the Slovak Language Research. Founded in 1932.
Published by Ľudovít Štúr Institute of Linguistics, Slovak Academy of Sciences in Bratislava

Hlavný redaktor/Editor-in-Chief: prof. PhDr. Slavomír Ondrejiovič, DrSc.
Výkonné redaktorky/Managing Editors: PhDr. Katarína Kálmánová, Mgr. Júlia Behýlová
Redakcia anglických textov/English Language Editor: Mgr. Júlia Behýlová

Redakčná rada/Editorial Board:

doc. PhDr. Ján Bosák, CSc. (Bratislava), PhDr. Klára Buzássyová, CSc. (Bratislava),
prof. PhDr. Juraj Dolník, DrSc. (Bratislava), prof. PhDr. Miroslav Dudok, DrSc. (Bratislava), prof.
PhDr. Ľubomír Ďurovič, DrSc. (Lund – Švédsko), prof. PhDr. Ján Findra, DrSc. (Banská Bystrica),
dr. sc. Siniša Habijanec, PhD. (Bratislava), prof. dr. Björn Hansen (Regensburg – Nemecko), PhDr.
Milan Harvalík, Ph.D. (Praha – Česká republika), doc. Mgr. Martina Ivanová, PhD. (Prešov), prof.
PaedDr. Ľubomír Kralčák, PhD. (Nitra), Associate Prof. Mark Lauersdorf, Ph.D. (Kentucky –
USA), PhDr. Milan Majtán, DrSc. (Bratislava), doc. Mgr. Gabriela Múcsková, PhD. (Bratislava),
doc. Mgr. Martin Ološtiak, PhD. (Prešov), prof. PhDr. Oľga Orgoňová, CSc. (Bratislava), doc.
Mgr. Martin Pukanec, PhD. (Nitra), prof. PhDr. Ján Sabol, DrSc. (Košice), prof. PhDr. Daniela
Slančová, CSc. (Prešov), Mgr. Jana Wachtarczyková, PhD. (Bratislava)

Technický redaktor/Technical Editor: Mgr. Vladimír Radik

Návrh a grafické spracovanie obálky/Design of the journal cover:
Mgr. Jana Wachtarczyková, PhD., Mgr. Martina Cebecauerová, PhD.

Periodicita/Periodicity:
vychádza 3-krát ročne/published 3 times per year

Adresa redakcie/Editorial Address:
Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV, Panská 26, 811 01 Bratislava, Slovenská republika
tel.: +421 2 5443 1761, +421 2 5443 1762, e-mail: slovenska.rec@gmail.com

**Elektronická verzia časopisu je dostupná na internetovej adrese/The electronic version of
the journal is available at:**
<http://www.juls.savba.sk/ediela/sr/>

**Slovenská reč je citovaná v databázach/The Slovak Language is indexed by the following
databases:**

Bibliografia Językoznawstwa Slawistycznego (iSybislaw), EBSCO Discovery Service, European
Reference Index for the Humanities and Social Sciences (ERIH PLUS), Linguistic Bibliography
Online (Brill), Linguistics & Language Behavior Abstract – LLBA (ProQuest), Naviga (Softweco),
Scopus (Elsevier), Summon (Serials Solutions/ProQuest), The Central European Journal of Social
Sciences and Humanities (CEJSH), WorldCat (OCLC)

SCImago Journal Rank (SJR) 2016: 0,100
Source Normalized Impact per Paper (SNIP) 2016: 0,679
CiteScore 2017: 0,03

ISSN 0037-6981 (tlačená verzia/print)
EV 3695/09
ISSN 1338-4279 (online)
IČO vydavateľa 00167 088

OBSAH/CONTENTS SR 2/2018

ŠTÚDIE A ČLÁNKY/STUDIES AND ARTICLES

- 123 – 142 **Špirála poznania alebo funkcionalizmus a kognitivismus (v lexicológii) cez optiku dvoch kongresových jubileí**
The Knowledge Spiral or the Functionalism and Cognitivism (in Lexicology) through the Lens of Two Linguistic Jubilees
Alexandra Jarošová
- 143 – 159 **Predvolebný diskurz v prostredí sociálnych sietí z pohľadu pragmalinguistiky**
Pre-election Discourse in the Field of Social Networking from a Pragmalinguistic Point of View
Natália Kolenčíková
- 160 – 173 **Pamäť a regionálna toponymia (2. časť)**
The Memory and Regional Toponymy (with the Example of Three Eastern Gemer Villages) (Part II)
Gabriel Rožai

DISKUSIE A ROZHĽADY/DISCUSSIONS AND HORIZONS

- 174 – 177 **Ešte k názvu *Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska* vs. *Veľká Británia (Británia)***
Once Again to the Name *United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland* vs. *Great Britain (Britain)*
Slavomír Ondrejovič
- 178 – 185 **Poznámky k používaniu výrazov *laudatio – laudáció – laudácia* v slovenčine**
Notes on the Use of the Terms *laudatio – laudáció – laudácia* in Slovak
Jana Wachtarczyková – Radovan Garabík

RECENZIE/REVIEWS

- 186 – 191 **Hovoríme ako hovoríme alebo jazyk je ako nezámerne vytvorený chodníček cez parkový trávnik**
DOLNÍK, Juraj: Jazyk v sociálnej kultúre
We Speak as We Speak, or the Language is like an Unintentionally Created Walkway through the Park Lawn
DOLNÍK, Juraj: Language in the Social Culture
Oľga Orgoňová
- 192 – 194 **Učebnicovo o ľudskej reči**
SABOL, Ján – ZIMMERMANN, Július: Základy akustiky reči
Human Speech Textbook
SABOL, Ján – ZIMMERMANN, Július: Fundamentals of Speech Acoustics
Lena Ivančová

- 195 – 200 **Ako možno prekročiť prah textovej lingvistiky**
SOKOLOVÁ, Jana: Texty – zobrazenia – komunikáty
How Can the Threshold of Textual Linguistics Be Exceeded
SOKOLOVÁ, Jana: Texts – Portrayals – Means of Communication
Nicol Janočková
- 201 – 205 **Vysokoškolská učebnica o goralských nárečiach**
DUDÁŠOVÁ-KRIŠŠÁKOVÁ, Júlia: Goralské nárečia
z pohľadu súčasnej slovenskej jazykovedy
Textbook on Goral Dialects
DUDÁŠOVÁ-KRIŠŠÁKOVÁ, Júlia: Goral Dialects from the Point
of View of Contemporary Slovak Linguistics
Jozef Bilský

KRONIKA/CHRONICLE

- 206 – 212 **Odišiel nestor slovenskej historickej jazykovedy a onomastiky**
Milan Majtán
Milan Majtán – the Nestor of Slovak Historical Linguistics
and Onomastics Has Passed Away
Iveta Valentová
- 213 – 215 **Spomienka na profesora Jozefa Jacka (pri nedožitých deväťdesiatke)**
Commemoration of Professor Jozef Jacko (the 90th Anniversary
of His Birth)
Mária Imrichová
- 216 – 218 **Odišiel Štefan Vragaš – jazykovedec a teológ**
Linguist and Theologian Štefan Vragaš Has Passed Away
Mária Pisárčiková
- 219 – 221 **Okrúhle životné jubileum Sibyly Mislovičovej**
Life Jubilee of Sibyla Mislovičová
Katarína Kálmánová

ROZLIČNOSTI A ROZHOVORY/MISCELLANEA AND INTERVIEWS

- 222 – 223 **Výraz *by-pass* a jeho varianty**
Term *By-pass* and its Variants
Slavomír Ondrejovič

ZÁPISNÍK BIBLIOGRAFA/BIBLIOGRAPHER'S NOTES

- 224 – 231 *Júlia Behýlová*

VYSOKOŠKOLSKÁ UČEBNICA O GORALSKÝCH NÁREČIACH¹

DUDÁŠOVÁ-KRIŠŠÁKOVÁ, Júlia: Goralské nárečia z pohľadu súčasnej slovenskej jazykovedy. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove 2016. 248 s.
ISBN 987-80-555-1714-8.

Jozef Bilský

*Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove
Prešov*

Na konci roka 2016 lingvistická verejnosť s očakávaním privítala prvú vysokoškolskú učebnicu o goralských nárečiach z pera prof. PhDr. Júlie Dudášovej, DrSc., ktorá je určená domácim i zahraničným poslucháčom slovakistiky, polonistiky, slavistiky, ale aj vedeckým a výskumným pracovníkom nielen z oblasti lingvistiky. Autorka v učebnici uvádza, že goralské dialekty predstavujú jej celoživotnú tému, do ktorej vložila mnoho času, bádateľského nadšenia a v neposlednom rade i lásky k rodnému kraju. O tomto fakte svedčí mnoho autorkiných štúdií a jej prvé tri monografie. J. Dudášová-Kriššáková svoje päťdesiatročné výskumné úsilie v oblasti goralských nárečí teraz pretavila do učebnice pozostávajúcej z úvodu a piatich kapitol.

V *Úvode* (s. 7 – 16) sa dočítame o základom fakte (tvoriacom východisko uvažovania o goralských nárečiach), že goralské dialekty sú na pomedzí medzi poľským a slovenským národným jazykom, preto základné poznatky o tejto skupine nárečí by sa mali uvádzať nielen v učebniciach poľskej, ale aj slovenskej dialektológie. Autorka tu vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že v slovenských učebniciach dialektológie nájdeme iba stručné údaje o geografickom výskyte goralských nárečí na území Slovenska, bez ďalších podrobnejších informácií o ich výskyte na poľskom území Spiša a Oravy, kým vo všetkých poľských učebniciach dialektológie nechýbajú údaje o tejto skupine nárečí na severe Slovenska.² Napísaním tejto učebnice sa autorka rozhodla vyvážiť konštatovaný nepomer. Už v 1. kapitole možno postrehnúť filozofickú koncepciu učebnice, kde J. Dudášová-Kriššáková (s. 10 – 11) uvádza, že súčasná bohatá diferenciácia goralských nárečí vypovedá o dynamických procesoch prebiehajúcich v týchto pomedzných dialeктоch, v ktorých sa odrážajú dlhodobé a intenzívne slovensko-poľské jazykové kontakty, motivované vonkajším vplyvom slovenského jazykového územia, ale v poslednom čase aj poľských dialektov a spisovnej poľštiny. Rovnako v tejto kapitole možno vidieť autorkinu snahu o inter-

¹ Recenzia publikácie J. Dudášovej-Kriššákovovej je výstupom z grantovej úlohy projektu VEGA Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Slovenskej akadémie vied *Dynamické procesy v súčasnej jazykovednej slavistike III.* č. 1/0383/17 (2017 – 2019).

² Goralské dialekty sú geneticky poľské nárečia, a tak dodávame, že možno z toho dôvodu sa im v poľskej dialektológii venuje viac pozornosti ako na Slovensku.

disciplinárne uchopenie danej problematiky (ktorá je viditeľnejšia v nasledujúcich kapitolách), podporené aj vyznamím z básne *Ždiar* od Janka Silana.³

Druhá kapitola *Goralské nárečia na slovensko-poľskom jazykovom pomedzí* (s. 17 – 41) sa začína členením goralských nárečí⁴ známym z prvej autorkinej monografie. J. Dudášová-Kriššáková v daných lokalitách skúma goralské nárečia v kontexte celkovej jazykovej situácie, ktorá sa na území susediacich etníc vyformovala v priebehu stáročí.⁵ Otázkou jazykových kontaktov bádatelka vníma hlbšie – porovnáva ich intenzitu medzi jednotlivými skupinami goralských nárečí a vysvetľuje ich príčiny. Autorka pri interpretácii nárečových javov v nezanedbateľnej miere prihliada na historický kontext doplnený o reflexie z umeleckej literatúry,⁶ ako aj o následné geopolitické udalosti po 1. svetovej vojne a o ich vplyv na ďalší vývin goralských nárečí v 20. storočí. V publikácii nechýba (s. 32) ani prehľadná mapa s goralskými lokalitami na slovenskej i poľskej strane pomedzného územia. Na základe týchto skutočností možno konštatovať, že práca nadobúda interdisciplinárny rozmer, čo je v dnešných edukačných prístupoch aktuálne. Dané nárečové javy sú analyzované v súlade s novým teoreticko-metodologickým prístupom založeným na teórii jazykových kontaktov, ktorý je náležite doplnený synchronno-diachrónnou metódou a novšou metódou pomernej chronológie⁷ (čo je jeden z výdobytkov modernej jazykovedy). V tomto kontexte autorka pokladá goralské nárečia za pomedzné dialekty⁸ patriace do slovenského i poľského národného jazyka.

³ Tu (s. 14) sme zaznamenali jednu (z lingvistického hľadiska irelevantnú) odbornú diskrepanciu. Janko Silan patrí ku katolíckej modernej medzivojnového obdobia (Bátorová, 1991), nie k slovenskej modernej, ako je uvedený v poznámke pod čiarou č. 1. Slovenská moderna bolo literárne hnutie pôsobiace v rokoch 1900 – 1918 (Gbúr, 2009). Ide však o *lapsus linguae*, pretože na strane 21 v poznámke č. 4 autorka píše o Jankovi Silanovi ako o predstaviteľovi katolíckej moderny. Zaregistrovali sme, že na niektorých miestach (napr. s. 12, 23, 28, 29 či 30) je namiesto pomlčky zapísaný spojovník, čo pri rýchlejšom písaní akiste uniklo autorkinej pozornosti.

⁴ Spišské goralské nárečia autorka rozdeľuje na južnú časť v povodí Popradu a severnú časť v Zamaгурi, kam patria aj lokality Lendak a Ždiar. V učebnici je uvedené, že tieto obce ležia pod severnými svahmi Spišskej Magury a pod južnými úbočiami Belianskych Tatier. Z nášho geografického pohľadu tieto obce ležia pod južnými svahmi Spišskej Magury, resp. pod severovýchodným úbočím Belianskych Tatier.

⁵ Tu sa autorka odvoláva na svoju publikáciu z roku 2010, no v zozname použitej literatúry sme ju nenašli, a tak usudzujeme, že ide o vysokoškolskú učebnicu *Vývin rusínskeho jazyka a dialektológia* (2015), ktorá sa v nezanedbateľnej miere venuje aj jazykovým kontaktom.

⁶ Napríklad básňou *28. júla 1920* od P. O. Hviezdoslava (s. 25).

⁷ Metóda pomernej chronológie pomáha pri skúmaní štruktúrnej podmienenosti jednotlivých zmien a pri diferenciacii starších a mladších javov (s. 35).

⁸ Pri členení nárečových areálov na základné a pomedzné J. Dudášová-Kriššáková (s. 39 – 40) vychádza z členenia R. Krajčoviča (1988), ale na druhej strane v tejto súvislosti zaraďuje liptovské nárečia do severnej skupiny stredoslovenských nárečí a spišské dialekty k západnej skupine východoslovenských nárečí, čo je delenie na nárečové areály podľa J. Štolca (1994), resp. podľa *Atlasu slovenského jazyka I.* (1968). R. Krajčovič (1988) delenie nárečí na skupiny nemá a vyššie spomenuté nárečia zaraďuje do severozápadného regiónu stredoslovenského makroareálu, resp. do západného regiónu výcho-

V tretej kapitole **Základná charakteristika goralských nárečí** (s. 42 – 97) sú prehľadne a systematicky zmapované spoločné znaky goralských nárečí jednak z diachrónneho hľadiska (poľská realizácia metatézy likvid a poľská dispalatalizácia) a jednak zo synchronného hľadiska (napríklad prítomnosť nosoviek, labializovaného *o*, realizácia prízvuku na 1. slabike či neprítomnosť kvantity). Pomerne rozsiahla časť tejto kapitoly je venovaná hláskoslovnej charakteristike, čo vyplýva z autorkinho dlhoročného výskumu zameraného na slovanskú fonológiu. Moderný interpretačný prístup J. Dudášovej-Kriššákovvej vidno aj v explanácii javov nielen na pozadí jazykových kontaktov, ale aj v kontexte tvarovej analógie (napríklad zmena *dobro baba* > *dobra baba* je z pohľadu autorky výsledkom vplyvu slovenskej kongruencie). Jedna časť tejto kapitoly je venovaná i goralskej lexike so zreteľom na lexému *hola*, pretože podľa J. Dudášovej-Kriššákovvej (s. 77) sa tejto lexéme v kontexte názvu poľského regiónu *Podhale* od čias S. Cambla⁹ nikto nevenoval. V ďalšej časti 3. kapitoly sa sumarizuje spracovanie goralských nárečí v lingvistických atlasech, jej posledná časť je venovaná Kamaldulskej Biblii vydanaj v Červenom kláštore pri Dunajci, ktorý J. Dudášová-Kriššáková (s. 93) nazýva ohniskom predberno-lákovského hnutia na severnom Spiši a dodáva, že na tomto mieste v roku 1763 vznikol prvý pokus o uzákonenie spisovnej slovenčiny. Tieto udalosti v dejinách slovenčiny v prvej polovici 18. storočia osvetľujú mnohé otázky súvisiace s národnouvedomovacím procesom goralského obyvateľstva.

Za najprínosnejšiu časť celej učebnice považujeme 4. kapitolu **Zásady fonetickej transkripcie goralských nárečových textov** (s. 98 – 116). Ako z názvu vyplýva, vnáša do fonetickej transkripcie goralských nárečových textov jasné pravidlá, ktoré doteraz v slovenskej dialektológii explicitne neexistovali,¹⁰ čo podľa J. Dudášovej-Kriššákovvej (s. 14) pri výskume týchto dialektov a podľa nás aj pri písaní vysokoškolských seminárnych a záverečných prác spôsobovalo najväčšie problémy. Aj preto sa stotožňujeme s názorom autorky, že bádateľ goralských nárečí by mal byť autochtón, nárečovú situáciu by mal poznať z autopsie a aktívne by mal ovládať nielen

doslovenského makroareálu. Na základe toho sa domnievame, že na tomto mieste splynuli delenia zemepisných dialektov podľa troch vyššie uvedených publikácií, čo pre študentov bakalárskeho, resp. magisterského stupňa môže pôsobiť mätúco najmä preto, že pri výučbe slovenskej dialektológie na vysokých školách sa vychádza zväčša z klasifikácie dialektov podľa R. Krajčoviča (1988).

⁹ Autorovi už na začiatku 20. storočia bolo jasné, že poľské toponym *Podhale* je odvodené od apelatíva *hola*, ktoré Poliaci prevzali zo slovenských (liptovských) nárečí a upravili na *hala*. S. Cambel vo svojom spise *Slovenská reč a jej miesto v rodine slovanských jazykov* (1906) nazýva poľský región *Podhale* slovenským názvom *Podholie* a dialekt v tomto regióne nazýva nárečiami *podhol(ian)skymi* (Dudášová-Kriššáková, 2016).

¹⁰ Pre úplnosť poznamenávame, že publikácia G. Horáka *Nárečie Pohorelej* (1955) obsahuje fonetickú a fonologickú charakteristiku hlások, ako aj väčšie množstvo nárečových textov z Liptovskej Teplicy, no učebnica J. Dudášovej-Kriššákovvej (2016) vzhľadom na komplexné spracovanie všetkých goralských nárečí na území Slovenska ponúka ucelené zásady fonetickej transkripcie goralských nárečových textov.

spisovnú poľštinu a vývin poľského jazyka, ale mal by byť oboznámený aj so základmi poľskej dialektológie a slovensko-poľskej konfrontačnej gramatiky. Pri stanovení týchto pravidiel sa bádatel'ka opiera o zásady fonetickej transkripcie zaužívanej v slovenskej dialektológii, pretože v porovnaní so zásadami v poľskej dialektológii sú oveľa jednoduchšie. V tejto kapitole je každá hláska osobitne charakterizovaná z diachrónneho i pozičného hľadiska, s enumeráciou lokalít jej výskytu. Uvedená charakteristika je vždy doplnená exemplifikáciou, škoda len, že v konkrétnych pozíciách z vývinového hľadiska nie je daná hláska graficky zvlášť zvýraznená, čo by bolo prínosom najmä pre študentov bakalárskeho a magisterského stupňa, ktorí ešte nenadobudli zručnosť pohotovo si diachrónne zrekonštruovať daný slovný tvar. Pri každej hláske je v hranatej zátvorke uvedená graféma, ktorá sa používa na jej fonetický prepis. Z didaktického hľadiska za pozitívum považujeme aj fakt, že vývinový proces každej hlásky je prehľadne rozpísaný.¹¹

Antológia goralských nárečových textov (s. 117 – 228) predstavuje poslednú kapitolu tejto učebnice. Ide o 82 nárečových textov z 38 lokalít (vrátane poľského územia) rovnomerne selektovaných z jednotlivých skupín goralských nárečí. Každý text obsahuje názov, meno a rok narodenia informátora a lokalitu nahrávania – údaje neodmysliteľné pri ďalšom lingvistickom bádani. Pod textom je uvedené meno nahrávajúceho¹² a rok získania daného materiálu. Antológia neobsahuje slovník goralských nárečových výrazov,¹³ pretože z pohľadu autorky rozhodujúcu úlohu má kontext, ktorý poskytne informácie o sémantickej štruktúre danej lexémy. Z nášho pohľadu by slovník pomohol najmä študentom I. a II. stupňa vysokoškolského štúdia, ale na druhej strane akceptujeme autorkino konštatovanie, že výskum ostatných jazykových rovín goralských nárečí¹⁴ dialektológov ešte len čaká. V porovnaní so spisovnou slovenčinou a slovenskými nárečiami zvuková rovina goralských dialektov je diferencovanejšia,¹⁵ preto by poslucháčom a výskumnikom pomohlo, keby učebnica obsahovala aj CD s nahrávkami¹⁶ goralských nárečových textov zapísaných v tejto kapitole.

¹¹ V poznámke pod čiarou na s. 104 sme zaznamenali chybné uvedenie roka autorkinej monografie o fonologickej typológii slovanských jazykov (správny rok vydania je 2014), no skúseného bádateľa v oblasti slavistiky tento malý preklep nedeorientuje.

¹² Niektoré nárečové texty pochádzajú od autorkiných diplomantiek, ktorých špecifikácia je opísaná v *Úvode*.

¹³ Poznamenávame, že čitateľom antológie môže pomôcť *Słownik gwary orawskiej* (2011), prípadne aj popularizačný slovník od M. Grígeľa (2003).

¹⁴ J. Dudášová-Kriššáková komplexne a systematicky zmapovala zvukovú rovinu goralských nárečí, preto aj v tejto učebnici je goralskej fonológii venovaný najširší priestor.

¹⁵ Obsahuje napríklad zúžené vokály či rad mäkkých velár a labiál.

¹⁶ Podobne ako monografia V. Kováčovej (2010), keďže sotácke dialekty sa podobne vyznačujú archaickým fonologickým systémom.

Na posledných siedmich stranách učebnice sú zaradené profesionálne fotografie od Jozefa Pitoňáka¹⁷ zachytávajúce malebnú scenériu spišskej goralskej oblasti pod Belianskymi Tatrami.

Pred slovenskou dialektológiou stoja také úlohy, ako je výskum morfológického, syntaktického¹⁸ a lexikálno-sémantického systému goralských nárečí. J. Dudášová-Kriššáková neustále a neúnavne hľadá odpoveď na otázku, aké je miesto goralských dialektov v systéme slovenských aj poľských nárečí, a preto tieto nárečia stále zostávajú (nielen) pre autorku bádateľsky príťažlivé. Ako vidno, autorka dynamické procesy v jazykovom systéme goralských dialektov interpretuje na pozadí slovensko-poľských jazykových kontaktov, pričom ide o asynchrónny vzťah, kde objektom jazykovej interferencie sú podľa autorky goralské nárečia. Bádatelka vidí prínos výskumu goralských nárečí jednak v štúdiu najstarších dejín slovenského i poľského jazyka a jednak v rozvoji teórie jazykových kontaktov. S autorkou súhlasíme a dopĺňame, že prvá vysokoškolská učebnica o goralských nárečiach vnáša do dialektológie jasné pravidlá fonetickej transkripcie goralských nárečových textov a komplexne sumarizuje a analyzuje doterajšie poznatky o týchto nárečiach z diachrónneho a synchronného hľadiska, a to v medziach interdisciplinarít a na pozadí metodických prístupov modernej jazykovedy.

Literatúra

- BÁTOROVÁ, Mária: Katolícka moderna. In: Biele miesta v slovenskej literatúre. Bratislava: SPN 1991, s. 43 – 60.
- DUDÁŠOVÁ-KRIŠŠÁKOVÁ, Júlia: Goralské nárečia z pohľadu súčasnej slovenskej jazykovedy. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove 2016. 247 s.
- DUDÁŠOVÁ-KRIŠŠÁKOVÁ, Júlia: Vývin rusínskeho jazyka a dialektológia. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove 2015. 286 s.
- GBÚR, Ján: Realizmus v slovenskej literatúre. In: Dejiny slovenskej literatúry. Martin: Matica slovenská 2009, s. 418 – 572.
- GRÍGEL, Marián: Goralské nárečie (slovník). Námestovo: Informačné centrum 2003. 460 s.
- HORÁK, Gejza: Nárečie Pohorelej. Bratislava: SAV 1955. 250 s.
- KAŠ, Józef: Słownik gwary orawskiej. Kraków: Księgarnia akademicka 2011. 1091 s.
- KOVÁČOVÁ, Viera: Sotácke nárečia severovýchodného Zemplína z aspektu petrifikácie a nivelizácie. Ružomberok: Filozofická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku 2010. 173 s.
- KRAJČOVIČ, Rudolf: Vývin slovenského jazyka a dialektológia. Bratislava: SPN 1988. 343 s.
- ŠTOLC, Jozef: Slovenská dialektológia. Bratislava: SAV 1994. 177 s.
- ŠTOLC, Jozef a kol.: Atlas slovenského jazyka. 1. Vokalizmus a konsonantizmus. Časť prvá – mapy. Bratislava: Vydavateľstvo SAV 1968. 303 s.
- ŠTOLC, Jozef a kol.: Atlas slovenského jazyka. 1. Vokalizmus a konsonantizmus. Časť druhá – úvod, komentáre, materiály. Bratislava: Vydavateľstvo SAV 1968. 199 s.

¹⁷ Ždiarsky rodák, umelecký fotograf, ktorý sa venuje panoramatickému stvárňovaniu horstva v rodnom kraji (Dudášová-Kriššáková, 2016).

¹⁸ Poznamenávame, že komplexný opis nárečového syntaktického systému celkovo predstavuje biele miesto v slovenskej dialektológii.

SLOVAK LANGUAGE

JOURNAL FOR THE SLOVAK LANGUAGE RESEARCH

PUBLISHED BY ĽUDOVÍT ŠTÚR INSTITUTE OF LINGUISTICS, SLOVAK ACADEMY OF SCIENCES

SLOVENSKÁ REČ

ČASOPIS PRE VÝSKUM SLOVENSKÉHO JAZYKA

ORGÁN JAZYKOVEDNÉHO ÚSTAVU ĽUDOVÍTA ŠTÚRA SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED

Výhradný distribútor na Slovensku/The exclusive distribution in Slovakia:

SAP – Slovak Academic Press, s. r. o., Bazová 2, 821 08 Bratislava, Slovenská republika

e-mail: sap@sapress.sk, www.sapress.sk, registračné číslo 7089

Objednávky do zahraničia/Orders abroad:

Slovart-G. T. G., s. r. o., Krupinská 4, P. O. Box 152, 852 99 Bratislava 5, Slovakia

tel. +421 2 6383 9472, fax +421 2 6383 9485, e-mail: info@slovart-gtg.sk

Ročné predplatné pre Slovensko/Annual subscription for Slovakia: 15 €

Jednotlivé číslo/Separate issue: 5 €

© Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV, Bratislava

ISSN 0037-6981 (tlačená verzia/print)

EV 3695/09

ISSN 1338-4279 (online)

IČO vydavateľa 00167 088